

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ТЕКУЩ КОНТРОЛ НА ЕНЕРГИЙНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И В И К
ОПЕРАТОРИ ОТ ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ЯНУАРИ 2009 г.

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), съгласно чл. 76, ал. 4 от Закона за енергетиката (ЗЕ), текущо контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително:

1. изпълнението на изискванията за сигурност на доставките на електрическа и топлинна енергия или природен газ и за ефективно използване на енергията и енергийните ресурси;
2. изпълнението на задълженията за предоставяне на достъп до мрежите;
3. прилагането на утвърдените от комисията цени;
4. изпълнението или готовността за изпълнение на допълнителни задължения за преустановяване на лицензионната дейност след изтичането на срока на лицензията или при прекратяването ѝ, както и за извеждане на енергийни обекти от експлоатация;
5. изпълнението на задълженията за застраховане на имуществото, с което се осъществява лицензионната дейност, или за изпълнението на задълженията за финансово обезпечаване;
6. изпълнението на задълженията за предоставяне на информация на комисията;
7. изпълнението на задълженията за предоставяне на информация на съответния системен оператор;
8. проверки на основателността на жалби и сигнали срещу енергийните предприятия, включително за договорни нарушения, неизпълнение на задължения за присъединяване на производители и потребители към мрежите или прекъсване на снабдяването с енергия или природен газ;
10. други условия, посочени в лицензията.

Чл. 2. ДКЕВР, съгласно чл. 21, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) провежда контрол за:

1. съответствието на бизнес плановете на В и К операторите с изискванията на този закон;
2. изпълнението на показателите за качество на В и К услугите, определени в бизнес плана;
3. прилагането на цените съгласно изискванията по чл. 14, ал. 3 и чл. 19 от ЗРВКУ;
4. извършените разходи за постигане на показателите, заложиени в бизнес плана.

Чл. 3. По решение на ДКЕВР се извършват периодични регулаторни одити на енергийните предприятия за установяване на степента на съвместимост между изискванията на комисията и изпратената информация от регулираните дружества за видовете разходи, приходи и активи, елементи на регулираните цени, както и за спазване на изискванията на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗЕ за водене на отделна счетоводна отчетност.

Чл. 4. (1) Текущият контрол по реда на чл. 1 и чл. 2 се осъществява на основата на приети от ДКЕВР годишни графици.

(2) Директорите на дирекции „Електроенергетика”, „Газоснабдяване”, „Топлоенергетика” и „ВиК услуги” ежегодно до 31 януари разработват и предлагат за утвърждаване в ДКЕВР графици за броя и периодичността на планираните текущи контролни проверки.

(3) Графиките по ал. 2 се утвърждават от ДКЕВР и при необходимост могат да бъдат изменяни или допълвани от комисията.

Чл. 5. (1) ДКЕВР извършва извънредни проверки на регулираните предприятия по сигнал или жалба от трети лица или по преценка на комисията.

Чл. 6. (1) При изготвянето и утвърждаването на годишните графици за текущи проверки, вкл. и за регулаторните одити, ДКЕВР извършва оценка на риска в съответствие с глава пета от настоящите правила при отчитане на особеностите на регулирания сектор.

Чл. 7. (1) За всяка проверка, се издава заповед от Председателя на ДКЕВР, с която се определят:

1. дружеството, което ще се проверява, и обектът, подлежащ на проверка;
2. предметът и времетраенето;
3. лицата, които извършват проверката;
4. други изисквания във връзка с конкретната проверка.

(2) Копие от заповедта задължително се връчва на проверяваното лице при осъществяване на проверката или се завежда в деловодството на дружеството.

(3) При извършването на регулаторен одит към заповедта на Председателя на ДКЕВР задължително се прилага програма и/или техническо задание.

Чл. 8. (1) Проектът на заповедта за проверката се подготвя от съответната специализирана дирекция в срок до 3 (три) работни дни от решението на ДКЕВР за извършване на проверка, или в съответствие с приетия от ДКЕВР график за планови проверки, като се определя длъжностно/и лице/а, които да извършат проверка и срока за проверката.

(2) В зависимост от предмета и обхвата на проверката длъжностното лице може да бъде служител от всяка от специализираните дирекции на ДКЕВР или да се сформира работна група за проверка. Определянето на длъжностно/и лице/а задължително се съгласува с директора на съответната дирекция.

(3) При сформирание на група за проверка съставът ѝ се съгласува с директорите на дирекции и се определя ръководител на групата.

(4) Определеното длъжностно лице или група се отчитат пред съответните директори.

Чл. 9. При осъществяване на проверката длъжностните лица са длъжни да се легитимират със служебните си карти и да представят заповед за проверката.

Чл. 10. (1) За резултатите от извършената проверка длъжностното/ните лице/а съставя протокол с констатации, към който се прилагат всички събрани доказателства, писмени обяснения, документи, становища и др.

(2) Протоколът се предоставя на проверяваното лице, което има право да даде обяснения и възражения в тридневен срок от връчването му.

(3) По направените обяснения и възражения длъжностното/ните лице/а изготвя/т заключение, което е неразделна част от преписката.

Чл. 11. (1) Работната група докладва писмено на Председателя на ДКЕВР за резултатите от извършената проверка най-късно в деня, определен в заповедта за проверка.

(2) Към писмения доклад по ал. 1 се прилагат събраните доказателства, становището на проверяваното лице, протоколът за констатации със заключението.

(3) Когато при проверката са установени нарушения на издадена лицензия, с писмения доклад може да се направят и предложения за откриване на процедура за прилагане на принудителни административни мерки спрямо енергийното предприятие за предотвратяване или преустановяване на нарушенията, както и за отстраняване на вредните последици от тях.

(4) Когато в резултат от проверката се установят нарушения на ЗРВКУ, работната група с констативния протокол дава задължителни предписания към проверяваните лица или съставя акт за установяване на административно нарушение.

Чл. 12. Писменият доклад се разглежда на закрито заседание на ДКЕВР.

Чл. 13. Принудителни административни мерки се прилагат от ДКЕВР по реда на действащото законодателство.

Чл. 14. Акт за установяване на административно нарушение се съставя съгласно действащото законодателство.

Чл. 15. (1) Ако в определения срок дадените задължителни указания или предписания не са изпълнени, директорът на съответната специализирана дирекция писмено докладва на Председателя на ДКЕВР;

(2) За образуване и изпълнение на административно-наказателната преписка се прилагат правилата на Закона за административните нарушения и наказания. При наличие на данни за извършено престъпление се уведомява прокуратурата.

Глава втора.

ПРОЦЕДУРА И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ В ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 16. Проверките на предприятията, лицензирани от ДКЕВР, се извършват с цел гарантиране поддържането на критериите, приложени в процеса на лицензиране, и изпълнение на изискванията на условията на Лицензията от Лицензианта.

Чл. 17. (1) Периодичните проверки са комплексни и тематични.

(2) Комплексните проверки се провеждат по график, един път на пет години, за всички предприятия и обхващат всички условия на Лицензията.

(3) Тематичните проверки се провеждат по график и обхващат изискванията на точно определено/и условие/я от Лицензията.

(4) Регулаторният одит се извършва след решение на ДКЕВР чрез проверка на място или по документи.

Раздел II. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДШЕСТВАЩИ ПРОВЕРКАТА

Чл. 18.(1) Проверка се извършва въз основа на издадена заповед от Председателя на ДКЕВР, с която се определят:

- лицето, което ще се проверява, и обектът, подлежащ на проверка;
- предметът и времетраенето на проверката;
- съставът на проверяващата група, включваща минимум двама експерти.

(2) Въз основа на издадената заповед от Председателя на ДКЕВР проверяващата група изготвя програма или техническо задание за извършване на проверката.

(3) Проверяващата група следи за наличие и срочно изпълнение на изискванията на условията на Лицензията съобразно регламента на нормативната база.

(4) Заповедта за комплексна проверка се подготвя от съответната специализирана дирекция и се издава не по-късно от 7 (седем) дни преди началото на проверката.

(5) Проверяваните предприятия се уведомяват за предстоящата комплексна проверка не по-късно от 5 (пет) дни преди датата на извършване на проверката.

Чл. 19. (1) Проверките се извършват в съответствие с писмен документ – програма или техническо задание, включващи:

1. цел на проверката;
2. обхват на проверката;
3. график за извършване на проверката;
4. контрол по изпълнението на предписанията от предишни проверки;
5. при необходимост, ресурси за ефективно изпълнение на проверката;
6. други специални изисквания

Чл. 20. Комплексните проверки са типови за всяка от дейностите в енергетиката и имат следния обхват:

1. основна производствена дейност на предприятието;
2. експлоатация и поддръжка на производствените обекти и съоръжения;
3. преглед на изпълнението на одобрения бизнес план;
4. спиране на производствените съоръжения;
5. средства за търговско и контролно измерване;
6. енергийна ефективност;
7. качество;

8. управленска и организационна структура на Лицензианта;
9. правила за работа с потребителите;
10. други показатели, определени в заповедта за проверка.

Чл. 21. Регулаторният одит се извършва по индивидуална програма или техническо задание и включва:

1. проверка на прилагането на правилата за водене на отделна счетоводна отчетност за разделяне на активите, приходите и разходите по видове дейности;
2. проверка на достоверността и приложимостта на представената отчетна информация за целите на образуването на цените към изискванията на издадените от ДКЕВР задължителни указания;
3. проверка на отчетените текущи разходи, активи, вкл. инвестиции за дейността за одитирания период по видове дейности;
4. други изисквания.

Раздел III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 22. При осъществяване на проверките длъжностните лица са длъжни:

1. Да се легитимират със служебни карти по образец, утвърден от ДКЕВР, и да представят заповед за проверката.
2. Да установяват точно и безпристрастно фактите при извършвания от тях контрол.
3. Да не разгласяват служебната, производствената и търговската тайна, които са им станали известни при или по повод осъществяването на контролната дейност.

Чл. 23. (1) Длъжностните лица, определени със заповедта на председателя на ДКЕВР да извършат проверка имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях лица и обекти за проверка;
2. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация, включително да извършват или да възлагат извършването на експертизи, измервания и изпитвания за изясняване на техническото състояние и условията за експлоатация на обекта, включително за правоспособността на персонала, от съответните длъжностни лица, както и всяка друга информация, свързана с осигуряване изпълнението на условията на лицензията;
3. да извършват насрещни проверки и да изискват от трети лица сведения и документи, необходими за извършване на насрещните проверки;
4. да правят предложения за даване на задължителни предписания;
5. да правят предложения за налагане на принудителни административни мерки и административни наказания.

(2) Контролните органи извършват своята дейност самостоятелно или при необходимост съвместно с други специализирани контролни органи.

Чл. 24. (1) За резултатите от извършената проверка се съставя двустранен констативен протокол по образец в 3 (три) екземпляра. Протоколът се подписва от съставителя, от проверяваното лице, а при отказ - от двама свидетели на отказа. Екземпляр от констативния протокол се предоставя на проверяваното лице, което изрично се уведомява за правото му да даде обяснения и възражения в тридневен срок от връчването.

(2) За резултатите от извършения регулаторен одит длъжностното/ните лице/а изготвя регулаторен одиторски доклад, към който се прилагат всички събрани доказателства, писмени обяснения, и документи, доказващи изводите и твърденията от проверката.

(3) Въз основа на резултатите от проверката контролните органи могат да дават задължителни предписания на проверяваните лица със срок за изпълнение и/или да съставят актове за установяване на административни нарушения.

Раздел IV. ДЕЙНОСТИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 25. (1) След извършване на проверката проверяващата група подготвя комплект документи, който включва:

1. Заповед за провеждане на проверката.
2. Програма за проверката.
3. Доклад за проверката.
4. Списък на персонала от проверяваното предприятие, с който е бил осъществен контакт по време на проверката.
5. Двустранен констативен протокол по чл. 24 или регулаторен доклад
6. Съставени актове за констатирани нарушения по ЗЕ.
7. Събраните документи - доказателства по направената проверка.
8. Обяснения и възражения на проверяваното дружество, ако има такива.
9. Становище по направените обяснения и възражения, ако има такива, постъпили от проверяваното дружество, което е неразделна част от протокола.

(2) В отделна папка се представят фактите и обстоятелствата, които представляват защитена търговска или служебна тайна.

Глава трета.

ПРОЦЕДУРА И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ НА В и К ОПЕРАТОРИ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 26.(1) Комисията текущо контролира дейността по предоставяне на В и К услугите от В и К операторите чрез проверки на отчетните доклади за изпълнението на бизнес плановете на В и К операторите, както и чрез извършване на проверки на място.

Чл. 27.(1) Графикът за периодичните планови проверки на В и К операторите за годината се изготвя така, че да осигурява възможност при проверките на място да се проверяват представените от операторите данни в годишните доклади за изпълнението на бизнес плановете.

Раздел II. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДШЕСТВАЩИ ПРОВЕРКАТА

Чл. 28.(1) Проверка се извършва въз основа на издадена заповед от Председателя на ДКЕВР, с която се определят:

- лицето, което ще се проверява, и обектът, подлежащ на проверка;
- предметът и времетраенето на проверката;
- съставът на проверяващата група, включваща минимум двама експерти;
- регистрираните експерти, по реда на чл. 24 от ЗРВКУ, които ще подпомагат длъжностните лица на ДКЕВР.

(2) Въз основа на издадената заповед от Председателя на ДКЕВР проверяващата група изготвя програма за извършване на проверката.

(3) Проверяващата група следи за изпълнението на показателите за качество на В и К услугите, определени в бизнес плана, съобразно регламента на нормативната база.

(4) Заповедта за планова проверка се подготвя от Главна дирекция „В и К услуги” и се издава не по-късно от 7 (седем) дни преди началото на проверката.

(5) Проверяваните оператори се уведомяват за предстоящата планова проверка не по-късно от 5 (пет) дни преди датата на извършване на проверката.

Чл. 29.(1) Проверките се извършват в съответствие с писмен документ - програма, включващ:

1. цел на проверката;
2. обхват на проверката;
3. график за извършване на проверката;
4. контрол по изпълнението на предписанията от предишни проверки;

5. при необходимост, ресурси за ефективно изпълнение на проверката.

Чл. 30. Периодичните планови проверки са типови и имат следния обхват:

1. основната дейност на оператора;
2. експлоатация и поддръжка на обекти и съоръжения;
3. преглед на изпълнението на производствената, ремонтната, инвестиционната, социалната програми от одобрения бизнес план, както и на програмата за намаляване загубите на вода и за подобряване ефективността на съществуващите мрежи и съоръжения;
4. средства за търговско и контролно измерване;
5. безопасни условия на труд;
6. опазване на околната среда;
7. качество;
8. управленска и организационна структура на оператора;
9. образование и квалификация на ръководния персонал на оператора;
10. обслужване на клиенти и разглеждане на жалби на потребители;
11. извънредни ситуации;
12. други показатели, определени в заповедта за проверка.

Раздел III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 31. При осъществяване на проверките длъжностните лица и регистрираните експерти са длъжни:

1. Длъжностните лица да се легитимират със служебни карти по образец, утвърден от ДКЕВР, а регистрираните експерти – с издаденото от ДКЕВР удостоверение, и да представят заповед за проверката.
2. Да установяват точно фактите при извършвания от тях контрол.
3. Да опазват служебната и търговската тайна и да не разгласяват по какъвто и да е начин информацията, станала им известна при или по повод проверката.

Чл. 32. (1) Лицата, определени със заповедта на председателя на ДКЕВР да извършат проверка имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях обекти за извършване на проверки;
2. да изискват от съответните длъжностни лица необходимите данни, сведения, обяснения и информация относно изпълнението на бизнес плановете от В и К операторите, документация във връзка с ценообразуването и качеството на услугите, информация във връзка със сигнали, жалби, молби и предложения, както и данни за квалификацията и правоспособността на персонала;
3. да извършват измервания и изпитвания за изясняване на техническото състояние и условията за експлоатация на обектите;
4. да изискват документи, свързани с осъществяването на контрола.

(2) Лицата, определени със заповедта на председателя на ДКЕВР да извършат проверка, извършват своята дейност самостоятелно или при необходимост съвместно с други специализирани контролни органи.

Чл. 33. (1) За резултатите от извършената проверка се съставя двустранен констативен протокол по образец в 3 (три) екземпляра. Протоколът се подписва от съставителя, от проверяваното лице, а при отказ - от двама свидетели на отказа. Екземпляр от констативния протокол се предоставя на проверяваното лице, което изрично се уведомява за правото му да даде обяснения и възражения в тридневен срок от връчването.

(2) Въз основа на резултатите от проверката с протокола могат да бъдат дадени предписания на проверяваните лица със срок за изпълнение и/или длъжностните лица, определени със заповед на председателя на ДКЕВР, да съставят актове за установяване на административни нарушения.

Раздел IV. ДЕЙНОСТИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 34. (1) След извършване на проверката проверяващата група подготвя комплект документи, който включва:

1. Заповед за провеждане на проверката.
2. Програма за проверката.
3. Доклад за проверката.
4. Списък на персонала от проверявания В и К оператор, с който е бил осъществен контакт по време на проверката.
5. Двустранен констативен протокол по чл. 33.
6. Съставени актове за констатирани нарушения по ЗРВКУ.
7. Събраните документи - доказателства по направената проверка.
8. Обяснения и възражения на проверяваното дружество, ако има такива.
9. Становище по направените обяснения и възражения, ако има такива, постъпили от проверяваното дружество, което е неразделна част от протокола.

(2) В отделна папка се представят фактите и обстоятелствата, които представляват защитена търговска или служебна тайна.

Чл. 35. Регистрираните експерти по реда на чл. 24 от ЗРВКУ в 10-дневен срок от приключването на проверката представят отделен окончателен доклад за резултатите от проверката, който се разглежда на заседание на ДКЕВР. При пропуски и непълноти в доклада на регистрираните експерти комисията връща доклада за допълване и доизясняване в 15-дневен срок.

Глава четвърта.

ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДАДЕНИТЕ ПРЕПОРЪКИ, ПРЕДПИСАНИЯ И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УКАЗАНИЯ НА ЕНЕРГИЙНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И В И К ОПЕРАТОРИТЕ

Чл. 36. (1) След изтичане на срока за изпълнение на дадените препоръки, предписания и задължителни указания, се извършва проверка относно тяхното изпълнение. За резултатите от проверката директорът на съответната специализирана дирекция изготвя доклад.

(2) При констатиране на неизпълнение на дадените препоръки, предписания и указания директорът на съответната специализирана дирекция предлага започване на производство за изменение, за отнемане или за спиране на издадената лицензия или за налагане принудителни административни мерки и административни наказания.

Чл. 37. С решение ДКЕВР образува производство за изменение, отнемане или за спиране на издадената лицензия.

Глава пета.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ИЗГОТВЯНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ГРАФИЦИ ЗА ПЕРИОДИЧНИ ПРОВЕРКИ

Раздел I. ИНДЕНТИФИКАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ГРАФИЦИ ЗА ПЕРИОДИЧНИ ПРОВЕРКИ, ИЗВЪРШВАНИ ОТ ДКЕВР НА ЛИЦЕНЗИРАНИ ДРУЖЕСТВА И В И К ОПЕРАТОРИ

Чл. 38. Правилата за управление на риска са част от организацията на контролната дейност на ДКЕВР при проверка на място по спазване на условията на издадените лицензии на енергийните дружества и по изпълнение на дейността от В и К операторите.

Чл. 39. Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външни и вътрешни рискови фактори при изготвяне, утвърждаване и приемане на графици за периодични проверки.

Чл. 40. Рискови фактори, които оказват влияние върху графици за периодични проверки са:

1. времеви риск – възможно е да не се прецени правилно времевия период на проверката на планираното дружество предвид настъпили преди това събития, които са довели до нередности по изпълнение на дейността, поради това че проверката е планирана по времетраене след настъпване на събитията;

2. риск по отношение на предварително определения предмет на периодичната проверка – възможно е да не се прецени правилно предмета на проверката за определеното дружество, като планираните контролните дейности да не открият и коригират своевременно грешки и нередности по изпълнение на изискванията към дейността, които поотделно или заедно с други грешки/нередности могат да бъдат съществени и които да се проявяват след периодична проверка;

3. риск по отношение на предварително набелязаните дружества за периодична проверка – възможно е в графика да не са включени дружества, за които да не се предотвратят или открият своевременно съществени грешки и нередности по изпълнение на изискванията към дейността, поради това, че за тези дружества не са били планирани контролни дейности.

Раздел II. ОЦЕНКА НА РИСКОВЕТЕ

Чл. 41. Показателите за оценяване на отделните рискови фактори са вероятността риска да се случи и тежестта на ефекта от неговото случване.

Чл. 42. За целите на анализа показателите за оценка на риска се определят само с две категории на всеки от тях: ниска и висока.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Вътрешните правила за осъществяване на контрол са приети на заседание на ДКЕВР с протокол № 18/09.02 2009 г.т.6, на основание чл. 5, ал. 3 от Устройствения правилник на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация.